

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

Qualit[er] scripture sacre/ doctores catholici ac gentiles p[er]bi auariciam
derestant[ur].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

De peccato

possidere. **Uñ fm Hlerō.** aliud est hñe diuitias: aliud est seruire diuitijs. Proh
 preea in explanatiōe sup **Har. li. j. sup illud.** Nō potest deo fuitre z māmone
 dr sic. Nō dicit: q̄ habet diuitias: s; q̄ seruit diuitijs. Qui em̄ diuitiaz seru^o est
 diuitias custodit vt seru^o. Qui aut̄ fuitutis excusserit iugū/ distribuit eas vt
 dñs. **Hec Hlerō.** Utupat̄ q̄ amor inordinat^o diuitiaz: vt dicitū est s. vbi oñs
 sum est qd̄ sit auaricia. Sed amor regular^o discretiōe z sollicitudo discreta rez
 tpaliū laudat̄ a sapētib; z dr̄ nō auaricia s; puidētia. **Idcirco** q̄plures sc̄ssim̄
 mī patriarche z reges veteri testamēti magnas possederūt diuitias. **Uñ Adā**
 vetustissim^o parēs noster ditissim^o fuit: cui^o implo oia fuerūt subiecta tā i pa
 radiso q̄ extra paradisum. **Hinc Dauid** in psal. atr. **Q̄ia** subieciisti sub pedib;
 ei^o oues z boues vniuersas insup z pecora cāpi. **Hoc** q̄z fuit pnceps magn^o et
 ditissim^o: solus cū gñatione sua a diluuij snia except^o a dño. **Hic** tres filios ha
 buit: q̄ tres mūdi partes Asiā: Africā: z Europā sua generatione repleuerūt.
Nā filij Sem Asiā occupauerūt: filij Chā Africā: filij No Japhet Europāz.
Abraā etiā fuit diues valde: ppter cui^o opes nō poterāt pastores ei^o habitare
 cū pastorib; Loth nepotis sui. Propterea cū facta fuisset rixa int̄ pastores vtri
 usq; cupiēs Abraā tollere causas discordie: dixit ad Loth; vt prz **Gen. xij. c.**
Ne queso sit iurgij int̄ me z te: z inter pastores meos z pastores tuos: fratres
 em̄ sum^o. **Similit̄** Isaac: Jacob: Joseph: **Moyse:** Aaron: Josue: **Bedeon:**
Job: **Dauid:** **Jostas:** **Ezechias:** **Salomon** fuerūt ditissimi. **Et** partē **Gregori**
us **Siluester** z ceteri summi p̄rifices: cardinales: archiepi: epi: z alij pastores
 ecclie dei. **Sc̄ssim^o** **Ludovicus** rex **Francorū:** **Alcodem^o:** **Joseph** ab artima
 thia: **Sache^o** pnceps publicanorū: hi oēs fuerūt diuites z sc̄ssim̄. **Nō** est q̄ cē
 sus in crimie: sed affect^o inordinat^o. **Hinc sc̄us Tho.** in. **ij. li. q̄ gentiles. c. cxxx**
ij. dr̄ sic. **Exeriores** qd̄e diuitie sunt necessarie ad bonū fructus: cū p eas sustē
 temus corp^o z alijs subuentam^o. **Oporet** aut̄ q̄ ea q̄ sunt ad finē ex fine boni
 tarē accipiāt. **Neceste** est q̄ q̄ exeriores diuitie sunt aliquid bonū hois: nō tñ pñ
 cipale: sed q̄t̄ secundariū. **Nā** finis pncipalit̄ bonū est: alia p̄o fm q̄ ordinant̄ i
 finē. **Et** infra ita subiūgit. **Intantū** igit̄ diuitie bone sunt inq̄ntū. p̄ficiunt ad
 vsum fructus. **Si** p̄o iste modus excedat̄ vt ipeditat̄ vsum fructus: nō tā int̄ bona
 cōputanda sunt: sed int̄ mala. **Uñ** accidit̄ q̄busdā bonū esse habere diuitias q̄
 eis vniunt ad frutes: quibusdā vero malū est eas hñe q̄ p eas a frute retrahūt:
 vel nimia sollicitudie: vel nimia affectiōe ad ipsas: vel etiā mētis elatione ex
 eis p̄urgere. **Hec Tho.** **Etiā** **Sen.** ad **Lucil. ait.** **Illa** bona fortune ex nob̄ pē
 det: nō ex illis nos. **Valētior** em̄ omi fortuna est anim^o: z i vtrāq; partē ip̄e res
 suas ducit. **Br̄e**q; ac misē vite ip̄e sibi cā est. **Val^o** ei oia i malū vtr̄: rect^o atq;
 q̄ iteger corrigit praua fortune. **Hec Sen.** **Ex** dicitis prz q̄it̄ hō se debeat ha
 bere circa sollicitudine vel amore rerū temporalū: z q̄ diuitie de se nō sunt in
 crimine: sed affectus z amor inordinatus.

Antiqui
 p̄ces erāt
 ditissimi.

Nō est cē
 sus in cri
 mie s; a
 fecrus.

Diuitie
 sūt instru
 mēta vir
 tutis.

Qualit̄ scripture sacre/doctores catholici ac genti les p̄bi auariciam detestant̄.

Oēs sapi
 entes aua
 ritia dete
 stant̄ no
 uē rōnib;
 Quare
 auaricia
 cōparat̄
 idolatrie.

Emū scire debes p̄ter ea q̄ dicta sunt in decimo p̄cepto diuise legis (vbi
 agit̄ de cupidit̄e rex. primi) q̄ oēs scripture sacre z parit̄ oēs doctores
 catholici z gentiles p̄bi auariciā detestant̄ nouē rōnib;. **Primo:** qz aua
 ritia est horribile pctm̄: z cōparat̄ idolatrie. **Uñ** **Paulus** ad **Eph. v. ca.** dicit
 sic. **Hoc** autē sc̄ctore intelligentes q̄ omnis fornicator aut immūsus aut aua
 ritus quod est idolorū seruus nō habet hereditatem in regno christi z dei. **Hec**
Paulus. **Nō** fm **Thomā** i cōmento aureo sup hoc passu: lectiōe. **ij. q̄** apo
 stolus vocat hñc auariciā idolatriam: qm̄ idolatria est quādo honor solū deo de
 bitus impendit̄ creature. **Deo** aut̄ debetur honor dupliciter. s. vt in eo finet̄

nostri pstitutam: z vt in eo fiducia nram finalr ponam. Qui g h in creaturis ponit re est idolatris. Hoc aut facit auarus qui sine suu in re creata ponit et etia cora sua fiducia. Hinc *Sec. viij. ca.* Auru suu z argentu suu fecerunt sibi idola vt interirent. Quia vt dicit *Prouer. xj. ca.* Qui confidit in diuitijs suis corruet. Vel auaricia dicit idoloru seruit. quia auar^o exhibet creature qd debet creatori. i. fide spem/ z charitate. Hec em exhibet auar^o pecunie z diuitijs suis: Vt fm *Chrys.* sicut idolatre venerant idola nec ea p reuerentia tangebunt: ita auarus pecunias venerat z eis vri nescit: z vt sacra filijs nepotibz z p nepotibz intactas conseruant. Vel fm *Thoma in. ij. q. cxvij. ar. v. in respensione ad quartu argumentu.* Auaricia coparat idolatrie per quandam similitudine qua habet ad ipsam: qz sicut idolatra subijcit se creature exteriori: ita etia auar^o no tm eode mo: sed idolatra qde subijcit se creature exteriori vt exhibeat ei cultu diuinu. Auar^o aut subijcit se creature exteriori immoderate eaz concupiscendo ad vsum: no tm ad cultu. Et to no oportet q auaricia habeat tantam grauitate: quantam habet idolatria. Hec *Tho.* Sz qd aim pulsat. Cu em in alijs pctis ho sine suu ponat in creatura cui amore inheret: qre etia in illis pctis no dr ho idolatrare sicut in pcto auaricie. Huc qont rñdet scrus *Tho.* in comento aureo sup epla ad eph. v. c. lectioe. ij. sic dicens. Idolatrare est aliqd exteri^o indebite colere. Nunc aut in alijs pctis ponit finis in interioribz: qñ in propria exaltatioe. sed q ponit sine in diuitijs: ponit in eis sine vt in re exteriori: sicut idolatra. Sed nunqd auari^o honore deo debitū exhiberes creature: realiter sūt idolatre. z p se: Dico q no: qz in moralibz act^o seu opa iudicant ex fine. Ille g p se est idolatra q intendit p se cultum exhibere creature. Hoc aut no intendit auar^o p se sed p accidens. Hoc em facit in qntu supflue z inordinate diligit. Et qd de tali: No habebit hereditate in regno chri z dei. Hec *Thomas.* Quapropter *Innocent^o* in libello d miseria pditiois humane tra in qd. Auaricia fm aplm est idoloru seruit: qz sicut idolatra seruit simulacro sic auaricia seruit thesauro. Na ille cultu idolatrie diligēter ampliat: z iste cumulū pecunie libenter augmentat. Ille cu omi diligētia colit simulacru: z iste cu omi cura custodit thesaurū. Ille spem ponit in idolatria: z ista spem suā constituit in pecunia. Ille timet murilare simulacru: z iste timet minuere thesaurū. Hec *Innocentius.* Et sic patet qliter auaricia est idoloru seruit.

Auaricia alia rōe cōparatur idolatrie.

Quare magis per auariciā q̄ p alia pctā dicitur homo idolatras

Auaricia est insatiabilis z parit rabiē: Ideo detestanda est. Scūdo auaricia a sapiētibz detestat: qz est insatiabil z nunq̄ dr sufficit: sed semp egens z velut sitibūda z famelica rabiē parit. Iō p̄tinue os apit vt deuoret z comedat. Propterea cōparat auaricia sacco p̄forato q nunq̄ pōt repleri. Vel auaricia assimilaf inferno q oia deuorat. Vñ *Aug^o* in qdā ser. dr sic. Auari^o velut infern^o oia deuorās: veller nullū hoīem esse vt oia solus possideret. Vel auarus assimilaf mari in q omia flumina influūt z tamē nō redundat. Vel auarus assimilaf hydropticū. Vñ *Greg. in. xlij. li. moral. c. xlij.* dicit sic. Hydropticus q̄ppe q̄ amplius biberit: amplius sitit: qz z ois auarus ex poru sitim multiplicat q̄ cū ea q̄ appetit adcept^o fuerit ad appetēda alia amplius anhelat. Qui em concupiscendo plus appetit huic sitis ex poru crescit. Hec *Grego.* Vel auaricia merito comparat igni. Quapropter *Greg. in. xv. lib. moral. c. xxxvj.* dr sic. Auaricia desideratis rebus nō extinguit: sed auget. Nō moze ignis cū ligna q̄ cōsumit accepit excrelet. z vñ videt ad momentū flamma p̄tūmi inde paulopost cernit dilatarī. Hec *Gre.* Hinc *Isid. in. ij. li. d sumbo. ca. xli.* dr. Semp em auarus eger: q̄nto magis adq̄rit tanto amplius querit. Hec solū desiderio augēdi exruclatur: sed amittendū metu afficit. Inopes nascimur in hac vita: inopes recessuri de hac vita. Si bona mundi huius pertura credimus: cur peritura tanto amore cupimus. Hec *Isidorus z Hieron.*

Auari^o cū q̄b as similaf.

